

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

339.854

Szerző:

Cím: *Közzolgálati alkalmazottak természetben való ellátása*

Hely

Idő

"1920"

Forrás:

Szózat

Személy

Bp.

1920. 7. 15

Helyszám

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

350.8

1920

Közp. nyomt

Közzolgálati alkalmazottak természetben való ellátása

Irta: **Mikecz Károly** miniszteri osztálytanácsos

A közzolgálati alkalmazottak mai helyzetének tarthatatlansága — sajnos — sok bizonyítást nem igényel. A köztisztviselők 99%-a a mai fizetésből megélni nem tud, sőt valutánk teljes elértéktelenedése folytán a drágaság oly óriási arányokat öltött, hogy még egy hatalmas arányú fizetésemelés esetén sem volna képes többé saját maga és családja legegyszerűbb szükségletét sem beszerezni. Valutánk folytonos romlása folytán semmi kilátásunk sincs, hogy a drágaság hamarosan megszűnjék. Pedig, amíg a drágaság legalább is nem enyhül, semmi kilátásunk sincs a közzolgálati alkalmazottaknak arra, hogy oly nagyarányú pénzbeli segélyben, vagy fizetésemelésben részesülhessenek, aminek segítségével a legszükségesebb életszükségleti cikkeket maguk és családjuk részére megszerezhetnék. Az állam sincsen abban a helyzetben, hogy a mai drágaság mellett tisztviselőinek, alkalmazottainak annyi pénzbeli fizetést adjon, hogy azok abból nélkülözések nélkül megélhessenek, viszont lehetséges volna az, hogy az ország termésének azt a kis hányadát, ami közzolgálati alkalmazottai ellátásához szükséges, természetben igénybe vegye és azt pénzbeli segély helyett fizetés gyanánt ugyancsak természetben alkalmazottai között föl-ossza.

Ha a közzolgálati alkalmazottak a mostani fizetésen kívül természetbeni fizetés gyanánt pontosan megkapnák azt a lisztet, zsírt, burgonyát, szénét, fát stb., ami saját maguk és családjuk eltartásához szükséges, akkor szűken, de nagyobb nélkülözések nélkül meg fognak élni.

Az államra magára is kevesebb megterheléssel járna ez a megoldás, mert a legtöbb szükségleti cikket a termelőkre közadó módjára kivethetné, vagy idővel állami, közalapítványi, stb. birtokokon, nagy bérleteken stb. természetben saját üzemből e célra kitermelhetné. Az összegyűjtés sem járna leküzdhetetlen nehézséggel, hisz a hatósági ellátás mai rendszere mellett tiszter nagyobb tömegű élelmiszei összegyűjtésére is be vagyunk rendezkedve. A szétosztás céljaira pedig beszerzési csoportjainkban könnyen fölhasználható szervekkel bírnak. Nagy anyagi előnyt jelen-

tene az államra az is, hogy amennyiben alkalmazottait és a munkásság egy részét természetben ellátná, úgy nem kellene az általános hatósági ellátás rendkívüli költséges rendszerét fenntartania, szabaddá lehetne végre tenni a termelést, a forgalmat, ami nemcsak azt eredményezné, hogy gazdáink ennek fejében szívesen adnák ide e célra termésük egy kis hányadát, mondjuk 5—10%-át, hanem ennek folytán megindulhatna a béklyók közé szorított termelés is. Egy-két év és nemcsak magunkat látnánk el, de kivételre is jutna, a mi valutánk emelkedését, a drágaság enyhülését vonná ismét maga után.

A közzolgálati alkalmazottaknak rendszeres fizetésszerű természetbeni ellátása tulajdonképpen csak a jövő 1920—1921-ik gazdasági évben kezdődhetné, mert e kérdés helyes megoldása még alapos megfontolást és ami fő: összegyűjtött, rendelkezésre álló árukészletet igényel, ezzel pedig ma, sajnos, nem rendelkezünk. De semmi sem áll annak útjában, hogy a természetbeni ellátásra jogosultak azonnal össze ne irassanak, meg ne állapíttassék az az élelmiszer-, fa-, szén- stb. mennyiség, ami a jogosultak egyévi természetbeni ellátásához szükséges és végül, hogy biztosíttassék bármilyen

úton is az ellátáshoz szükséges termények mennyisége.

Lehetővé kell tenni, hogy mindazok, akiket a kormány a legszükségesebbel sem tud ellátni és akiknek az anyagi helyzete ezt megengedi, magukat a szükséges lisztmennyiséggel szabadon elláthassák. Viszont ezzel egyidejűleg úgy a jelenleg, mint a jövőben rendelkezésre álló összes készletek, egyedül és kizárólag csak a közzolgálati alkalmazottak és a munkásság azon része között volna fölosztandó, akiknek olcsó liszttel való ellátása közérdekű munkájuknál fogva szükséges.

Szakkörök hozzávetőlegesen 2000 vagon lisztre becsülik azt, ami rekvirálások útján már biztosítottnak tekinthető, ezzel szemben a lakosságnak az a része, amelyik nem termelő, körülbelül kétmillióra tehető. Ha a 2000 vagon lisztet a jelenleg hatósági ellátást szenvedő kétmillió ember között fölosztjuk, úgy ez a készlet szűken hat hétre volna elegendő, a főbbi lisztet drága valutáért külföldről kellene behozni és az állam óriási megterhelése mellett természetesen a beszerzési árán alól forgalomba hozni, mert a beszerzési ár a mai valutaviszonyok mellett magasabban a mi maximális áraink fölött állana. Ha

ellenben ezt a 2000 vagon lisztet a családtagokkal együtt körülbelül 800.000 főre becsülhető közszolgálati alkalmazott és munkásság között fölosztanánk, úgy *fejenként 25 kg. liszt jutna belőle* és csak igen kis mennyiség volna az, amit külföldről behozni kellene; eltekintve attól, hogy ez esetben legalább azok a társadalmi osztályok volnának ellátva azok a társadalmi osztályok volnának ellátva, amelyeknek érdekében a mai bukott rendszert

De nemcsak a közszolgálati alkalmazottakról és a munkásságról gondoskodhatnánk ilyen módon, hanem a lakosságnak a hatósági ellátásból kieső része is mindenesetre *olcsóbban és főleg jobban tudná ellátni magát a szabad forgalomban, mint ma*, amidőn a hatósági ellátás címén kapott napi 12 dekagramm liszten kívül kénytelen még legalább ugyanannyit 30—32 koronás áron beszerezni, úgy hogy a napi minimális 24 dekagramm fejadagja átlag legkevesebb 16—17 koronájába kerül kilogrammonként. *Ily magasak a liszt árak szabadforgalom esetén sem lesznek.*

A közszolgálati alkalmazott és a munkásság ellátásának biztosítása érdekében *nemcsak a már rekvirált gabonakészletek volnának a legerélyesebben leszállítandók*, de azonnal meg kellene állapítani azt a *holdankinti kvótát is*, amit minden husz holdon fölüli termelőnek be kellene szolgáltatnia. Amelyik termelő a reá kivetett kvótánál többet, akár az eddigi rekvirálások során beszolgáltatott, vagy ezután beszolgáltatna — magas prémiummal jutalmazandó, amelyik termelő azonban a reá kivetett kvótát beszolgáltatni nem akarná, magas pénzbüntetéssel volna sújtandó.

Az ilyen módon összegyűjtött lisztkész-
leteket természetesen kizárólag a közszolgálati
alkalmazottak és a közérdekű munkát végző
munkásság között azonnal föl kellene osztani.
Az esetleges hiányt külföldről kellene bár-
milyen áron is beszerezni. Természetesen
ezzel egyidejűleg a gabonatermésnek azt a
részét, amelyik e célra lefoglalva nincs, nem-
csak minden korlátozástól mentesen szabaddá
kell tenni, hanem a legitim kereskedelmet
mindenképpen támogatni kellene, hogy min-
denki minél jobban, egyenletesebben és ol-
csóbban elláthassa magát. Csak a kinövéseket
kellene szabályozni, csak a visszaéléseket
üldözni. A mai helyzetet fönntartani nemcsak
a közszolgálati alkalmazottak, de az egész
közönség szempontjából teljes képtelenség.

*Nem lehet valakit megakadályozni abban,
hogy magát elláthassa, anélkül, hogy az ellá-
tásáról ne gondoskodjanak. Napi 12 deka-
gramm liszttel pedig ellátva nem vagyunk. A
gazdag ember tud magán segíteni, de a sze-
gény közszolgálati alkalmazott és munkás-
ság semmiféle politikus kedvéért nem képes
tovább éhezni és nélkülözni.*

Fontos közérdek, hogy a közszolgálati
alkalmazottaknak a természetbeni ellátás
utján elviselhető existenciát nyujtsunk, mert
ha egyszer fölüti fejét a korrupció, úgy tizszer
annyiba fog kerülni az államnak és minden-
kinek, mint amennyibe e kérdésnek főntebb
ajánlott és véleményem szerint egyetlen he-
lyes megoldása kerülné.

A közszolgálati alkalmazottaknak pedig
kötelességük ennek a reájuk nézve legfonto-
sabb életkérdésnek azonnali megoldását a leg-
erélyesebben követelni.